

DRAUGAS

PERIODICALS
May 18,
Vol. LXXXVIII

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, GEGUŽĖS - MAY 18, 2000

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 05/17/00

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

Nr.98
Kaina 50 c.

Sausra ir šalnų Lietuvai padarė 250 mln. litų nuostolį

Vilnius, gegužės 17 d. (BNS) — Lietuvos žemės ūkio specialistai spėja, kad dėl šalnų ir sausros žemės ūkis šiemet patyrė apie 250 mln. litų nuostolį.

Žemės ūkio rūmų pirmininkas Jonas Ramonas spaudos konferencijoje trečiadienį sakė, kad vidutiniškai kiekvienas Lietuvos rajonas patyrė apie 5 mln. litų nuostolių. Daugiausia nuostolių patyrė Utenos rajonas (apie 8-9 mln. Lt) ir Alytaus apskritys.

Pasak jo, kai kuriuose rajonuose dėl šalnų ir sausros jau prasidėjo dirvos erozija. Kol kas nėra žinoma, koks pasėlių plotas buvo apdraustas.

Alytaus apskrities viršininkas Ignas Ališkevičius sakė, kad Alytaus apskrityje nušalo 16,000 hektarų pievų, ganyklų ir vasarojamų. Džukija, pirmieji duomenimis, patyrė apie 2 mln. litų nuostolį.

Praėjusiais metais Alytaus apskrityje dėl sausros ir šalnų patyrė apie 4.5 mln. litų nuostolių. Žemdirbiams jie nebuvo kompensuoti. „Parama stichinės nelaimės ištiktam Lietuvos žemės ūkiui baigėsi 1992 metais, kai sausros padarytus nuostolius kompensavo Europos Sąjunga“, tvirtino J. Ramonas.

Pasak I. Ališkevičiaus, jau pernai pietų Lietuvoje karvių sumažėjo 27 procentais. „Ko gero, ir šiemet dėl prastų klimato sąlygų karvių Alytaus apskrityje toliau mažės“, mano apskrities viršininkas.

Trečiadienį Žemės ūkio rūmai kreipėsi į vyriausybę ir Žemės ūkio ministeriją, kad būtų atlyginta klimato sąlygų padaryta materialinė žala žemės ūkiui, ieškant paramos ne tik Lietuvos fondų biudžetuose, bet ir tarptautinėse organizacijose.

Centristai siekia pertvarkyti rinkimų sistemą

Vilnius, gegužės 17 d. (BNS). Seimo Centro frakcijos nariai rengia įstatymų pataisas, pagal kurias visi Seimo nariai būtų renkami vienmandatėse apygardose, o merai — tiesioginiuose rinkimuose.

Spaudos konferencijoje trečiadienį Centro frakcijos narė Rūta Rutkelytė pranešė apie užregistruotą Seimo rinkimų įstatymo pataisų projektą, pagal kurį visi Seimo nariai būtų renkami vienmandatėse apygardose.

Šią savaitę centristai žada užregistruoti ir projektą dėl savivaldos įstatymo pakeitimo, pagal kurį merai būtų renkami tiesioginiuose būdu.

Dabar 71 Lietuvos parlamentarai renkami vienmandatėse apygardose, dar 70 — pagal partijų sąrašus daugiamandatėje apygardoje. Merus dabar renka savivaldybių tarybos.

R. Rutkelytė teigė, kad rin-

kimai pagal sąrašus yra „ydingi“, nes išrinktieji daugiamandatėje apygardoje Seimo nariai „neturi ryšio su savo rinkėjais“. Be to, pasak jos, „balsuojant pagal partinį sąrašą yra orientuojamasi į keleto pirmųjų partijos asmenų, kartais net į vieną vadą, o visi kiti Seimo nariai sąrašo būdu yra išrenkami kaip anonimai, nežinomi asmenys“. R. Rutkelytė mano, kad tokiu būdu rinkėjai yra „apgaujami“. „Jeigu rinkėjai žinotų, kokios kovos vyksta tarp būsimųjų kandidatų ir sąrašus dėl aukštesnės vietos, tai galbūt jie visai į rinkimus neateitų, nes jiems būtų baisu matant, kokie iš tikrųjų tie kandidatai yra“, sakė parlamentarė.

Panaikinti Seimo rinkimus pagal partinius sąrašus siekia ir grupė piliečių, savaitgalį pradedanti rinkti piliečių parašus atitinkamam referendumui skelbti.

Afganų pabėgėliai apskundė Lietuvą Strasbūro teismui

Vilnius, gegužės 17 d. (BNS) — Lietuvos vyriausybės teks atsakyti į Europos žmogaus teisių teismo klausimus dėl dviejų pabėgėlių iš Afganistano skundo prieš Lietuvą.

Dienraštis „Lietuvos rytas“ trečiadienį rašo, kad Strasbūre įsikūrusį tarptautinį teismą domina, koks dabar yra pareiškėjų — 28 metų Amiri Seberjan ir 52 metų Adira Ahmadi — statusas Lietuvoje. Abu nelegalūs migrantai Lietuvoje prašė pabėgėlių statuso, tačiau jo negavo ir teismui skundžiasi, kad Lietuva ketina juos deportuoti į Afganistaną, kur gresia kankinimai bei žiaurios bausmės.

Be to, A. Seberjan brolis ir A. Ahmadi dukterė gyvena Lietuvoje ir turi pabėgėlių statusą, todėl pareiškėjai skundžiasi ir bandymo išskirti šeimas.

Remiantis Europos žmogaus teisių konvencija, negalima deportuoti žmonių į valstybę, kurioje jiems gresia kankinimai arba iškyla pavojus gyvybei. Taip pat negalima deportuoti žmonių, kai nepagrįstai išskiriamos šeimos.

Lietuvos Pabėgėlių reikalų

tarybos sekretoriato vadovas Vladimiras Gražulis „Lietuvos rytui“ teigė, kad Lietuva paprastai afganų į tėvynę negrąžina. Negavę pabėgėlio statuso, jie dažniausiai pasilieka Lietuvoje ir prašo humanitarinio pabėgėlio statuso. Jei pabėgėlio statusas afganams nesuteikiamas, jiems paaiškinama, kad iš Lietuvos jie nebus išsiųsti, kol nepasikeis padėtis Afganistane.

Ruklos pabėgėlių centre dabar yra prisiglaudę beveik 140 žmonių.

Pernai pabėgėlio statusas Lietuvoje buvo suteiktas 11-kai iš 143 prašiusių, per keturis šiuos metus — aštuoniems iš 80-ties.

Seime įregistruotas Centro frakcijos narių Rados Melnikienės ir Algio Čaplako parengtų Seimo Statuto ir Seimo narių darbo sąlygų įstatymo pakeitimų projektas, kurio autoriai siūlo, panaikinus Seimo kancelerio pareigybę, jo užduotis paskirstyti tarp Seimo pirmininko, kaip aukščiausio pareigūno, atsakingo už parlamento darbą, ir generalinio sekretoriaus. Generalinis sekretorius būtų nauja pa-

Popiežiui Jonui Pauliui II — Ilgiausių metų!

Popiežius Jonas Paulius II Velykų rytą Romoje.

Baltijos valstybių vyskupai nusiuntė sveikinimą popiežiui

Kaunas-Siluva, gegužės 17 d. (Elta) — Lietuvoje surengto Baltijos valstybių katalikų vyskupų susitikimo dalyviai nusiuntė sveikinimą Popiežiui Jonui Pauliui II 80-mečio proga, pranešė Lietuvos Vyskupų Konferencijos sekretoriatas.

Gegužės 17 dieną, popiežiaus gimtadienio išvakarėse, Šiluvos bazilikoje Baltijos valstybių vyskupai aukėjo šv. Mišias už Šventąjį Tėvą, prašydami jam Dievo globos ir stiprybės.

Trečiame Baltijos valstybių katalikų vyskupų susitikime, kuris gegužės 16-17 dienomis vyko Kaune, pranešimą apie Valstybės ir Bažnyčios santykius Lietuvoje skaitė Lietuvos Vyskupų Konferencijos pirmininkas, Kauno arkivyskupas Sigitas Tamkevičius. Džiugiu faktu Jo Ekscelencija pavadino neseniai pasirašytas sutartis tarp Šventojo Sosto ir Lietuvos Respublikos, reguliuojančias katalikų, tarnaujančių kariuomenėje, sielovados reikalus, bendradarbiavimą tarp Valstybės ir Bažnyčios švietimo ir kultūros srityje, taip pat Bažnyčios juridinę padėtį. Drauge arkivyskupas paminėjo ir sunkumus, susidarčius dėl kai kurių įstatymų, nepakankamai tiksliai reiškęs Lietuvos Seime, parama Europos valstybių praktika.

Baltijos valstybių vyskupų užimtumo tarmybų duomenimis, didžiausias nedarbo lygis išlieka Lietuvoje, mažiausias — Estijoje. Lietuvoje šio mėnesio pradžioje bedarbiai sudarė 11.2 proc., Latvijoje — 9 proc., Estijoje — 5.2 proc. darbingo amžiaus gyventojų. Gegužės 1 d. Lietuvoje buvo 197,700; Latvijoje — 109,600; Estijoje — 45,700 bedarbių. (BNS)

Lietuvos prezidentas pasveikino popiežių Joną Paulių II

Vilnius, gegužės 17 d. (BNS) — Prezidentas Valdas Adamkus trečiadienį pasveikino popiežių Joną Paulių II su 80-ties metų sukaktimi.

„Jūsų krikščioniškąją ir žmogiškąją moralę sutvirtintas žodis drąsina ir teikia vilties, gina tiesą ir žmogiškąjį orumą, skatino ir skatina dvasiškai augti ne vieną žmogų, tautą ir valstybę. Tikėjimu, meile ir viltimi paženklinta jūsų laikysena tapo ir visiems laikams išlikęs didžiulė moralinė ir istorinė amžių sandūros vertybė“, sakoma prezidento sveikinime. Jame pažymima, kad Lietuvos tikintieji ne vieną dešimtmetį jaučia išskirtinį ganytojišką popiežiaus dėmesį.

Sveikinime Šventasis Tėvas vadinamas Rytų ir Vidurio Europos, taip pat ir Lietuvos, tautinio ir politinio atgimimo moraliniu skatintoju.

„Esate asmenybė, kurios dvasios šviesa teikia stiprybės, dvasinio grožio bei prasmės šiandien ir, tikiu, teiks ateityje“, teigia V. Adamkus.

Seimas pritarė Atminčių dienų įstatymo pataisoms, pagal kurias tokių dienų padaugėjo dar dviem. Atmintina diena paskelbta rugsėjo 22-oji — Baltų vienybės diena, kuria bus pagerbta lietuvių ir latvių protėvių pergalė prieš kalavijuočius Saules mūšyje. Trečias gegužės sekmadienis paskelbtas atmintina Partizanų pagerbimo, kariuomenės ir visuomenės vienybės diena. Įsigaliojus įstatymo pataisoms, per metus Lietuvoje bus 27 atminčių dienos. (BNS)

Didžiausius pramonės įmonių, produkciją eksportuojančių į kitas valstybes, vadovai skundžiasi, kad pirmąjį šių metų ketvirtį ypač pajuto smukusį euro kursą palyginti su lito ir dolerio kursu. Siūloma litą atsieti nuo JAV dolerio, tačiau centrinis bankas neketina pasiduoti spaudimui ir valiutų kursais eksperimentuoti nežada. (Elta)

Elektros perteklių siūloma naudoti butų apšildymui

Vilnius, gegužės 17 d. (BNS) — Seimo Ekonomikos komiteto pirmininkas Albertas Šimėnas pasiūlė Lietuvos pagaminamos elektros energijos perteklių naudoti šildant gyvenamąsias patalpas.

Krikščionis demokratas A. Šimėnas spaudos konferencijoje trečiadienį teigė, kad dabar Lietuvos energetikos ūkis veikia nenaudingai, jam priklauso visiškai su energijos gamyba nesusiję objektai, pavyzdžiai — viešbutis ir kavinė, kurių išlaikymas taip pat įskačiuojamas į elektros energijos kaštus.

„Be to, nėra konkurencijos, o tokiu atveju kaštai visada yra didesni“, teigė jis. Kalbėdamas apie „Lietuvos energijos“ pertvarką, A. Šimėnas teigė, jog Seimas turėtų jį kontroliuoti, o ne „palikti likimo valiai“, pavesus tai atlikti vyriausybei.

Parlamentaras teigė, kad ir po „Lietuvos energijos“ pertvarkymo energetikos ūkio nauda žymiai nepadidės, nes

Tėvynėje pasižvalgius

Premjeras Andrius Kubilius pasiūlė mokytojams skolingai Rokiškio rajono savivaldybei pirmiausia susimąžinti savo biudžetą. Rokiškio savivaldybė nėra blogiau finansuojama nei kitos Lietuvos savivaldybės, tačiau rajone išlaidos švietimui akivaizdžiai yra per didelės. Vieno vaiko mokslai per metus kainuoja 4,000-5,000 litų, kai tuo tarpu visoje Lietuvoje — 1,500-2,000 litų. (BNS)

„Lietuvos energija“ ir Rusijos „Energiya“ pasirašė sutartį dėl lietuviškos elektros eksporto. Pagal sutartį, Rusijos „Energiya“ šiemet nupirks iki 2.2 mlrd. kilovatvalandžių elektros, kuri bus parduodama Baltarusijoje. Už tai „Energiya“ atsiskaitys branduoliniu kuru, už kWh mokės daugiau nei 4 lietuviškus centus. Branduolinis kuras reikalingas Ignalinos atominėi elektrinei. „Lietuvos energijos“ generalinis direktorius Arūnas Keserauskas sakė, jog ši sutartis yra palanki Lietuvos įmonei, nes pavyko gauti dideles garantijas.

Lietuvos Užsienio reikalų ministerija Rusijos ambasadaį pareiškė susirūpinimą dėl žurnalistas daromų klaidų laisvai judėti po valstybę ir atlikti savo pareigą. Lietuvos URM pažymėjo, kad kiekviena valstybė turi teisę nustatyti žurnalistų akreditavimo savo šalyje tvarką ir taisykles. Praėjusią savaitę pasienyje su Karaliaučiaus sritimi buvo sulaikyti trys „Lietuvos ryto“ televizijos darbuotojai. Po kelių valandų sulaikymo jie nebuvo įleisti į Rusijos teritoriją. Žurnalistai, norintys dirbti žurnalistinį darbą Rusijoje, turi gauti Rusijos URM leidimą. „Lietuvos ryto“ televizijos darbuotojai tokių leidimų neturėjo. (Elta)

Šiauliuose įsteigta Lietuvių nacionalsocialinė partija (LNSP), kurios pirmininku išrinktas Mindaugas Murza. Sekmadienį steigiamajame partijos suvažiavime dalyvavo 137 delegatai, atstovavę 700 asmenų, pranešė „Lietuvos rytas“ (05.15). Suvažiavime patvirtintoje partijos programoje numatyta riboti užsieniečių imigraciją ir užsienio prekių importą. Per mėnesį Teisingumo ministerija turi nuspręsti dėl naujosios partijos registravimo.

Kovo 11-osios Nepriklausomybės atkūrimo akto signataras Algirdas Endriukaitis sugėdino Lietuvos politikų dėl pasyvios pozicijos, Rusijai kaltinant Latviją žmogaus teisių pažeidimais. „Lietuvos politikai ir valdžios institucijos šiandien Latviją palieka vienui viena. Netgi vaizduojama, kad nieko nemato arba nieko nevyksta“, sakoma pirmadienį išplatintame signataro laiške Lietuvos prezidentui, Seimo pirmininkui bei premjerui. Kaip žinoma, Latvija pastaruoju metu yra Rusijos ypač smarkiai kritikuojama dėl vietos rusakalbių teisių tariamų pažeidimų. Signataras perspėjo, kad, užsimėrdama prieš Rusijos spaudimą Latvijai, „Lietuva neišsilaikys ir neigis malonių“. (BNS)

Neseniai apibyrėję krikščionys demokratai gali skilti dar kartą, teigia „Respublika“ (05.17). Artejan Seimo rinkimams, Lietuvos krikščionių demokratų partijoje (LKDP) didėja opozicija dabartiniam šios organizacijos vadovui akademikui Zigmui Zinkevičiui. Manoma, kad birželį vykstantioje partijos konferencijoje ji partijos pirmininko poste pakeis užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas. LKDP neoficialiai pripažįstama, kad pastaruoju metu partijoje vėl emė ryškėti du sparnai, tarp kurių vis dažniau ky-la nesutarimų. Vieno iš sparnų vadovas yra partijos vadovas Z. Zinkevičius. Kito sparno neformaliu vadu laikomas parlamentaras Petras Gražulis, neslepantis savo paramos buvusiam ilgametui LKDP pirmininkui A. Saudargui. P. Gražulio teigimu, A. Saudargo grįžimas į partijos pirmininkus būtų labai naudingas, mat tai pakeltų partijos populiarumą ir leistų laimėti daugiau rinkėjų balsų.

Šiuo metu vienintelis Kauno „Inkaro“ susivienijimo teritorijoje veikiantis nedidelis padalinys gamina vasaros metu gerą paklausą turinčias vandens laistymo žarnas. Žiemą bus gaminami kaliošai. Taip pat įvairios gumos, skirtingos traukiniams ir troleibusams. Iš viso „Techninė guma“ priklausančiame padalinyje dirba 35 žmonės, gaunantys minimalų atlyginimą. Visa čia esanti įranga — sovietinė ir pasenusi. Dalis darbininkų dirba itin kenksmingomis sąlygomis, nes patalpose pilna neperdirbtos gumos garų. (Elta)

Trečiadienį prieš pat viešuradienį visoje Lietuvoje kaukė sirenos, Civilinės saugos departamentui (CSD) vykdančiam patikrinimą, kaip veikia perspėjimo apie nelaimės bei krizes sistema. Per valstybinį radiją ir televiziją buvo skaitomas CSD pranešimas, kad vyksta patikrinimas, bei raginama atsargiai elgtis su ugnimi sausros išdžiūvintuose miškuose. (BNS)

Kauno aukštųjų mokyklų rektorai ignoravo susitikimą su meru. Į Kauno rotušę rektorai buvo pakviesti pokalbiui su meru bei vicemeru, tačiau į susitikimą atvyko tik Kuno kultūros akademijos rektorius Kęstutis Miškinis ir Vilniaus universiteto (VU) rektorius Rolandas Pavilionis. Pastarojo dalyvavimas, kaip „Kauno diena“ (05.17) teigė kelių miesto universitetų vadovai, paskatino rektorius ignoruoti susitikimą, nes norėta aukštojo mokslo problemas aptarti savame rate. Kauno meras Vytautas Štusauskas teigė esąs nustebintas tokio rektorių požiūrio į kvietimą kartu padiskutuoti apie mokslininkų dalyvavimą Kauno visuomeniniame gyvenime, pabandyti kartu spręsti įvairias ūkines problemas. VU rektorius R. Pavilionis kolegų kaudė iššūkiu įvardijo kaip aroganciją ir pasipūtumą. (Elta)

KALENDORIUS

Gegužės 18 d.: Erdvilas, Erdvilė, Erikas, Jonas, Julita, Venancijus.
Gegužės 19 d.: Alkūnas, Celestinas, Gilvinas, Prudencija, Tauras.

LIETUVIŲ TELKINIAI

DETROIT, MI

ŠV. ANTANO ŠVENTĖ —
ATLAIDAI

Šv. Antano parapijos globėjo Šv. Antano šventė — atilaidai bus švenčiami sekmadienį, birželio 11 d. Mišių metu giedos parapijos choras, vadovaujamas muz. Stasio Slizio. Po Mišių parapijos sveitainėje, bus galima pasivaikinti įvairiais lietuviškais patiekalais. Bus ir gausių laimikų traukimai. Kad laimėjimai būtų patrauklesni, prašome dovanų laimėjimų stalui. Dovanas ir pinigines aukas priima moterys, sekmadieniais dirbančios prie kavos. Klebonas kun. Alfonsas Babonas kviečia visus atsilankyti, paremti mūsų nedidelę parapiją ir kartu su parapijiečiais švęsti šv. Antano — atilaidus. Šv. Antano parapijoje visuomet gera, linksma ir smagu. Pasižymėkite, sekmadienį, birželio 11 d. savo kalendoriuose. Nesigailėsite atsilankę.

MOTINOS DIENOS
PAGERBIMO ŠVENTĖ

Detroito Lietuvių organizacijų centras (DLOC) gegužės 14 d. Šv. Antano lietuvių parapijoje surengė Motinos dienos minėjimą — motinų pagerbimą. Šv. Mišias už gyvas ir mirusias motinas aukojė kleb. kun. Alfonsas Babonas. Išpūdingai giedojo parapijos choras, vadovaujamas muz. Stasio Slizio. Skaitinius skaitė Matas Baukys. Aukus prie altoriaus nešė DLOC narės Ona Šadeikienė ir Regina Juškaitė-Švobienė. Po Mišių buvo kalbama Šv. Merželės Marijos litanija.

Po Mišių į motinos paminėjimą parapijos salėje susirinko gražus būrelis žmonių.

Trumpai programai vadovavo mokytoja Stefanija Kaunelienė. Sveikino visus gausiai atsilankiusius svečius. Sveikinimo motinas, motėms ir promociutes. Mūsų visų pagarba motinoms. Motinos minimos dainose, giesmėse. Menininkai savo kūriniais reiškia meilę ir pagarbą motinoms. Lietuvos motina tikras pavyzdys. Stefanija Kaunelienė pasidalino prisiminimais apie savo mamytę ir uošvę. Prisiminė motinos meilę savo vaikams ir artimui. Anais laikais gyvenimas buvo sunkus, bet visi vaikai užaugo ir gyveno dora gyvenimu. Kiekviena motina daug aukojasi kol išaugina savo vaiką. Invokacija už motinas — gyvas ir mirusias sukalbėjo kun. Alfonsas Babonas. Minėjime dalyvavusioms moterims, jas sveikindama DLOC vardu, Ona Šadeikienė įteikė po pavaros ziedą.

Stefanija Kaunelienė DLOC vardu padėjo visiems minėjimą atsilankiusiems, mote-

rims už paaugotus pyragus ir kitais būdais prisidėjusioms prie šio gražaus motinų pagerbimo.

Regina Juškaitė
ŠvobienėDAINAVOS SEZONO
ATIDARYMAS

Pradėkite vasarą gamtoje ir lietuviškoje aplinkoje. Visi kviečiami poilsiauti Dainavos, suburti šeimas bei sutikti draugus šių metų „Memorial“ savaitgalį, gegužės 27-28 ir 29 d. Atvažiuokite dienai, vakareliui ar visam savaitgalii. Vartai bus atdaryti nuo 9 val. ryto šeštadienį. Atsivežkite meskeres, krepšinio aprangą, dviračius, batus brai dyti miške, batus šokti Bal-tuose rūmuose, aprangą gulėti paežerėje, vaikus, draugus ir svečius.

Šeštadienio vakare — sezono atidarymas ir lauzas. Sekmadienį — Dainavos pavasario pokylis ir šokiai. Pirmadienį — Dainavos BBQ. Ta pačia proga vyks pirmas Dainavos atviras golfo turnyras, Heart-of-the-Hills Golf Club, Brooklyn, MI. Susipažinimo zaidynės šeštadienį 1 val. p.p. ir turnyras sekmadienį 1:30 val. p.p. Informaciją apie golfą teikia Saulius Polteraitis, tel. 708-358-0697. Savaitgalio informaciją — Ilona Mitrius, tel. 248-554-9344.

P.J.

MŪSŲ ŠEIMA
SUŠOKO „ŠOKINĮ“

Jau daug metų Detroito apylinkėje turime aštuonias tautinių šokių šokėjų grupes su arti šimtu šokėjų: pradedant mažaisiais mokyklinio amžiaus ir baigiant vyresniais veteranais. Jie atstovavo Detroito apylinkės tautinių šokių šventėse Lietuvoje ir Čikagoje. Laiko slinktyje atrodo, kad jų mūsų apylinkėje gal niekas net ir nežino. Visomis tautinių šokių šokėjų grupėmis rūpinasi tam darbu su visa širdimi atsidavusi šokių mokytoja, guvioti Lelė Viskantienė. Del esamos padėties nei šokėjai, nei mokytoja nesiskundė ir atrodo, kad tai amžinai turės taip būti.

Ta padėtimi susirūpino Detroito Lietuvių Bendruomenės valdyba ir „Amerikos Lietuvių balso“ radijo klubas. Jie „sudeję galvas draugėn“ nutarė, kad artėjant vienuoliktajai tautinių šokių šventei Toronte, šauniesiems šokėjams ir jų mokytojai reikia suruošti išleistes ir pasidžiaugti jų šokiais savoje aplinkoje. Nutarta ir padaryta. Šių metų gegužės 13-tą dieną Dievo Apvaizdos parapijos kultūrinio centro salėje ir patalpose tautinių šokių šoko visų 8-ųjų grupių arti šimtas šokėjų: „Žiburio“ mokyklos dvi vaikų ir dvi jaunų, viena vyresnių vetera-

LB Detroito apylinkės valdybos š.m. balandžio 16 d. kultūrinės popietės ruošėjos ir svečiai. Iš k. LB apylinkės v-bos sekretorė Alytė Butkūnienė, „Dirvos“ redaktoriaus padėjėja Nomedė Vucianienė, renginio pagrindinis kalbėtojas „Dirvos“ savaitraščio redaktorius dr. Jonas Jasaitis, savaitraščio jaunimo skyrelio vedėja Ingrida Janušauskaitė ir LB Detroito apyl. v-bos pirm. Ramutė Petrušienė.

LIETUVOS ATGIMIMO ŠVENTĖS
DVASINIAI IR KULTŪRINIAI
IŠGYVENIMAI

Los Angeles mieste Vasario 16-tos rengėjais tradicine tvarka visada būna Amerikos Lietuvių Taryba — ALTas ir Lietuvių Bendruomenės skyrius. LB Vakarų apygardos pirmininkės Angelės Nelsienės ir ALTo pirmininko Albino Markevičiaus rūpesčiu šiais metais buvo pasiūsta arti pusantro tūkstančio laiškų Kalifornijos lietuviams. Šventės pagrindiniu kalbėtoju buvo paskviestas Lietuvos Respublikos ambasadorius JAV ir Meksikai Stasys Sakalauskas. Šventė prasidėjo iškilmingomis šv. Mišiomis ir prelo Jono Kucingio pamokslu dalyviais perpildytoje Šv. Kazimiero bažnyčioje. Savo ypatingame pamoksle prelatas Kucingis išsakė pagarbą tiems 1918 metų savanoriams, kurių širdys ir begalinis tikėjimas nežinojo baimės, ginant kiekvieną Lietuvos žemės pedą. Prelatas beldėsi į kiekvieno klausytojo širdį, sakdamas, kad be lietuvių deglo mūsų sielos yra tuštos. Kartu su tikėjimu Dievu, mes turime dirbti lietuvių, jį puoselėti ir jį remti. Be lietuvių nėra ir tikėjimo mūsų sieloje, — baigė savo žodžius, kurie bažnyčioje buvo palydėti ilgais plojimai. Po tokio jausmingo pamokslu, susijaudinę parapijiečiai ėjo vienas po kito prie prelo, dėkodami jam už uždegantį žodį. Nepaprasto jausmo pagautas, mūsų ambasadorius žemai pasilenkė prie prelo rankos. Gal prelo minčių pakylėti, ir garbės generalinis konsulas Vytautas Čekanauskas, ir ambasadorius Stasys Sakalauskas savo kalbomis išsakė nerimą ne tiek socialiniais, bet dvasiniais Lietuvos klausimais. Po jų kalbų labai derinosi spalvingais tautiniais drabužiais pasipuošę lituanistinės mokyklos mokiniai ir jaunimo ansamblis „Spindulys“, atlikę gražiai ir visus jaudinusią programą. Susirinkę svečiai triukšmingai plojo atliekams, dalijosi įspūdžiais ir dosniai aukojė organizacijoms — rengėjams, taip sutartinai dirbusioms, kad šią šventę ilgai jautų mūsų širdys, kad kalbėtojų pamokymai ilgai skambėtų mūsų atmintyje.

Kazys Gogelis

PAMINĖTA „ŽIBURIO“
MOKYKLOS SUKAKTIS

Sekmadienį, gegužės 14 dieną Dievo Apvaizdos kultūros centre buvo paminėta Detroito lituanistinių mokyklų 50 metų veikla. Šiai progai buvo išleisti du leidiniai — Prano Zaranikos 40 metų praeities atspindžiai ir Tauros Zaranikaitės Underienės 50-šimtmečio paskutiniųjų dešimties metų veiklos atspindžiai, švenčiant auksinį jubiliejų. „Žiburio“ lituanistinės mokyklos 50 metų auksinis jubilėjus buvo paminėtas Motinos dieną, kartu buvo pagerbtos ir prisimintos mamytės ir motiutės. Pagerbimą atliko „Žiburio“ lituanistinės mokyklos mokiniai.

MOTINOS DIENA
ŠV. ANTANO
PARAPIJOJE

Šv. Antano parapijoje, Motinos dienos minėjimas buvo pradėtas šv. Mišių auka. Po Mišių, kavinėje buvo pasveikintos ir pagerbtos motinos. Motinos dienos minėjimą Šv. Antano parapijoje surengė Detroito Lietuvių organizacijų centras.

Im

JAV LB Tarybos ir Seimo rinkimų Detroito apylinkės komisija prie rinkimų informacijos stalo Dievo Apvaizdos lietuvių parapijoje. Iš k. Kazys Navasaitis, komisijos pirm. Andrius Butkūnas ir Vytautas Petrušis.

Nuotr. Jono Urbono

Los Angeles, CA, Vasario 16-tos minėjimo rengėjai ir svečiai prie Šv. Kazimiero lietuvių bažnyčios. Iš k.: Danutė Mazeikienė, gen. garbės konsulas Vytautas Čekanauskas, Anthony Mazeika, Janina Čekanauskienė, Lietuvos Respublikos ambasadorius Vasingtone Stasys Sakalauskas, prel. Jonas Kucingis, Rūta Lee-Lowe (Kilmonyte), Webster Lowe ir Angelė Nelsienė.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60639-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60639-5589.

Matindami pildyti išlaides, pakvitatimų už prenumeratą nesučiame. Prie pavardės ir adreso, siūdami laikraštį patvirtime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šėštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsiekant į Lietuvą:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliaru paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šėštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šėštadienio laida reguliariu paštu	\$65.00		

Vyriausias redaktorius — Danutė Bindokienė

Administracijos — Valentinas Krumpelis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimkevičius

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šėštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šėštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų tyrimą neatsako. Skelbimų kainos atnaujinamos, gyvas prašymas, ką nori skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuotėra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siūstant prašome pasilikti kopiją.

kyklą... Kaip jiems derėtų pasiklausti prelo Jono Kucingio pranašiško žodžių, kad be lietuvių mūsų šėštadienis būtų tikejimas. Kur yra tie, kurie sakėsi atbėgę dėl religinių persekiojimų? Juk niekas mūsų taip nevienija, kaip lietuviškas „Tėve mūsų“, kaip dainos dainuotos mūsų jaunystės kaimuose, dabar kartojamos Vyrų kvarteto ar Čikagos „Dainavos“ okteto, Dramos samborio nauji pastatymai ar Šv. Kazimiero parapijos choro meistriškai atliktos oratorijos „Septyni paskutiniai Kristaus žodžiai“ ir „Stabat Mater“. Visos tokios šventės pakylėja mūsų sielas nuo sunkios realybės, kai reikia ne tik sau duoną pelnyti, bet ir palengvinti giminių vargą Tėvyneje. O jų mes turime kiekvienas ir ne vieną dešimtį. Tegul mūsų dvasinė ir tautinė stiprybė bei kultūrinis entuziazmas nesugniužta dėlto, kad Tėvyneje labai sunkus laikas. Su mumis, dvasiškai ir kultūriniai stipriais jais, Tėvyneje, bus daug lengviau. Mums taip pat.

Regina Gasparonienė

MINĖSIME DANUTĖS
LEMBERTIENĖS
MIRTIES METINES

A. Danutės Daukantaitės-Lembertienės mirties metinės (mirė 1999 m. kovo 14 d.) bus paminėtos pamaldomis, paminklo pašventinimu ir gedulingais pietumis su trumpa programa — velionės prisiminimu.

Jos vyras Vitalis Lembertas kviečia kaliforniečius, draugus-pažįstamus, birželio 11 d. pasimelsti už Danutės sielą, po sumos dalyvauti Forest Lawn kapinėse paminklo šventinimo apeigose, po to grįžti į Šv. Kazimiero parapijos salę — metinių paminėjimo programai ir pietums.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern-un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prienamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimui (kalbėti angliškai)
Tel. 708-422-8280

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9625 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

LINAS SIDRYS, M.D.
Akių ligos / Chirurgija
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-636-6622
4149 W. 63rd St.
Tel. 773-735-7709

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-228-0065
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽLOBA, M.D.
INDRE RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 527-0080
3825 Highland Ave.,
Tower 1, Suite 3 C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 435-0120

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

ČIA
GALEJO BŪTI
JOSŲ
SKELBIMAS...

NESUSKAIČIUOTA ŠALPA LIETUVAI

BRONIUS JUODELIS

Vargu ar yra nors viena lietuviška šeima Amerikoje, kuri nebūtų aukojusi aprangos ar dolerių BALFui nuo Antrojo pasaulinio karo iki šiandienos. Pradėjęs šelpti „dypukus“ Vokietijos stovyklose, kiek vėliau, „dypukams“ atvykus į dedės Samo žemę ir patiems įsijungus į šiuos darbus, BALFas savo šalpa nukreipė į Lietuvą, į Sibirą, ten komunistinėje priespaudoje ir žiaurioje tremtyje vargantys žmonės.

Po Lietuvos nepriklausomybės atgavimo 1990 metais BALFas ir kitų naujai susikūrusių šalpos organizacijų parama į Lietuvą plaukė ir tebeplaukia. Tie šalpos duomenys, be abejo, yra surašyti organizacijų knygoje, jų metinėse apyskaitose, vadovybių raportuose. Šių organizacijų bendrą šalpos Lietuvai bei Sibirui duomenų neteko matyti. Juos būtina surinkti ir išleisti specialiu leidiniu, juo labiau, kad užsienio lietuviai yra šiandien kaltinami nepastatę Lietuvoje mokyklų nei ligoninių.

Pavienė šalpa

Nepaisant „geležinės uždangos“, kuria Lietuva buvo atskirta nuo laisvojo Vakarų pasaulio, Amerikoje, Kanadoje, Anglijoje, Australijoje, gal ir kitur, naujieji imigrantai, buvę „dypukai“ įsteigė šalpos siuntinių bendroves su Maskvos įstaigų leidimu. Tos siuntimo bendrovės abiem pusėm buvo naudingos. Per jas mes galėjome siųsti maistą, aprangą, vaistus, smulkias medicinos priemones artimiesiems Lietuva ir į Sibirą nuo maždaug 1955 metų. Mums tie siuntiniai kainavo labai brangiai, nes, neskaiciuojant nupirktų gėrybių, už rubus, batus, laikrodžius ar instrumentus teko mokėti 100 nuošimčių muitą, kurią gavo Maskva. Nemažai teko sumokėti už supakavimą, persiuntimą, pristatymą ir apdraudą, nors už tekstilės audinius, ir iš pradžių už naudotą aprangą, muitas buvo mažesnis. Maskvai toks „biznis“ buvo labai pelningas, veltui gaunant labai reikalingą Vakarų valiutą, mokamą tų „prakeiktų nacionalistų“.

Šių eilučių autoriui Čikagoje 1956 m. siuntinius tėvams bei seserims į Sibirą teko siųsti per ukrainiečių siuntinių įstaigą, nes lietuviškos įstaigos vėliau. Siuntiniai Sibire buvo gauti. Iš tų siuntinių lagerio „visagaliams“ duotos dovanėlės palengvino. Trečties dienas ir šiek tiek paskubino

sugrįžimą į tėvynę.

Sugrįžusiems, — be teisių gyventi Lietuvoje, — siuntiniai vienas po kito padėjo prisiregistruoti, atsipirkti atimtus namus, pasistatyti naujas pastoges, apeinant sovietinius įstatymus, kurie neleido privataus namo statyti bei įsidiarinti. Visa tai pasiekti padėjo per daugiau kaip 30 metų siuntiniais mano siuntiniai trims šeimoms į Lietuvą, per metus išleidžiant apie 3,000 dolerių. Pusė siuntiniais iki 1990 m. išleisti „šalpos“ nuplaukė į Maskvos išdą, ten sutelkiant milijonus ar milijardus dolerių, nes tokių siuntėjų, kaip aš, Vakarų pasaulyje buvo tukstantai. Tie milijonai galėjo būti panaudoti mokyklų ir ligoninių statybai tarybinėje Lietuvoje, bet didesnė galimybė, kad jie buvo panaudoti atominių ginklų gamybai — karo pramonei.

Siuntų verslas

Patikrinus „Drauge“ nuo 1958 metų talpintus siuntinių bendrovių skelbimus, susidaro stulbinantis vaizdas — tiek daug siuntinių į Lietuvą buvo siunčiama, kad šiuo būdu 30 metų (nuo 1958 iki 1989) vertėsi šios siuntinių bendrovės: Central Parcel Service — Chicago, IL; Patria Gift Parcel Service — Chicago; Bridgeport, Globe Parcel Service — skyriai: Chicago, Baltimore, Boston, Cleveland, Detroit, New York, Newark, Pittsburgh, Philadelphia ir Rochester; Package Express & Travel Agency, su skyriais 10-tyje JAV didžiųjų miestų: Overseas Cargo Co. — Chicago — Brighton Park; Marquette Gift Parcel Service — Chicago; Orbis Export-Import Co. — Chicago, Detroit, Kenosha, WI; Lithuanian Trading Co. — London, England, kuria naudojosi daugelis Amerikos lietuvių. Siuntinių į Lietuvą siuntimo bendrovės taip pat buvo Kanadoje, Australijoje, gal ir kitur.

Ta pavienė šalpa artimiesiems per 30 metų apytiksliai man kainavo 120,000 dolerių. Tai tik vidutinio dydžio dviejų asmenų šalpa Lietuvai iki 1990 metų.

— Sakyk, kiek tu išleidai siuntiniams į Lietuvą? — užklausu nuolatine siuntinių ir pinigų siuntėja į Lietuvą Marija Remienė.

— Neįmanoma suskaiciuoti. Tėvai nuo 1958 m. kas mėnesį po siuntinį siuntė giminiams. Po tėvo mirties aš su mama kiek rečiau siunčiau, gal po 8-10 siuntinių per metus. Per 30 metų tai šalpai į Lietuvą iš-

leidom daugiau kaip 200,000 dolerių.

Po 1990 metų reikėjo pirkti butus, apmęti ir papuošti gimines, šelpti bažnyčias ir viešuosius. Tik vienos bažnyčios remontui daviau 40,000 dolerių. O kur kelionės, dovanos, knygų siuntiniai? Per dešimt metų vel susidarė arti 100,000 dolerių, — bandė skaiciuoti didelę šalpos teikėja Lietuvai M. Remienė.

— Sakyk, Kostai, kiek tu išleidai siuntiniams į Lietuvą? — užklausu kolegą inžinierių, kartu su žmona Lietuvą lankiusį 14 kartų, abiejų giminių siuntinius siuntusių 32 metus.

— Siuntinius pradėjom siųsti 1958 metais. Po 8-10 siuntinių kas metai iki 1990 metų. Jiems išmokėjome apie 120,000 dolerių. Lankydami gimines dovanoms kiekvieną kartą išleidom 2-3,000 dolerių, o atgavus Lietuvai nepriklausomybę, ten nupirkau automobilį remonto garažą už 40,000 dolerių. Visą sudėjus, išėjo arti 200,000 dolerių per 40 metų.

— Sakyt, daktare, kiek jūs išleidote artiminių šalpai Lietuvoje? — klausia dr. Antan Razma.

— Siuntinius mano ir žmonos giminiams pradėjome siųsti į Lietuvą 1957 metais per Central Parcel Service. Kas metai, iki 1990 m., po 10-15 siuntinių, už juos sumokant apie 220,000 dolerių. 6 kartus keliau į Lietuvą. Kiekviena kelionė kainavo po 10,000 dolerių. Nupirkom 5 automobilius, kas sudarė apie 30,000 dolerių. Iš viso išleidau daugiau kaip 310,000 dolerių.

— O kiek tu, Jonai, išleidai siuntiniams į Lietuvą? — užklausu jau pensininką, mokytojo tarnybą ėjusį kolegą.

— Neturiu tikslų duomenų, bet bus daugiau kaip 100,000 dolerių.

— Lietuvoje turi daug giminių, — užkalbinu ne profesionalą, daug metų turėjusį maisto parduotuvę Čikagoje, Antaną iš Žemaitijos, — kiek jiems padėjai sunkiai bedirbamas?

— Daug. Turiu viską susirašęs. Siuntiniai nuo 1956 metų iki 1990 m. kainavo 350,000 dolerių. Per du nuvažiavimus į Lietuvą, „dolerinėse“ perkant automobilius, aprangą, išėjo 60,000. Po nepriklausomybės atgavimo iki dabar išleidau 700,000 dolerių. Iš viso susidarė milijonas ir šimtas dešimt tukstantų dolerių.

Antanas iš Žemaitijos prekyboje turėjo partnerį Algirdą iš Aukštaitijos. Tuo pačiu klausimu užkalbinu ir jį.

— Aš sąrašą neturiu, bet iki 1990 m. siuntinių siunčiau tiek, kiek ir Antanas. Maždaug už 350,000 dolerių. Nupirkau 3 automobilius. Per 6

keliones į Lietuvą ten išleidau 60,000 dolerių. Nupirkau giminiams 3 butus. Nuo 1990 m. iki dabar kas metai pasiunčiu 50 siuntinių. Per 10 metų tai sudarė 100,000 dolerių, — aiškino Algirdas. Sudėjus juos visą paramą Lietuvai per 44 metus, išėjo 560,000 dolerių suma.

— Nors prekyboje teko dirbti po 15 valandų per dieną, bet pajamos sudarė galimybę daugiau padėti Lietuvai, — baigė pokalbį Algirdas iš Aukštaitijos, remiantis ir lietuviškos išlaikymo išeivijoje bei labdaros organizacijas, kaip ir Antanas iš Žemaitijos.

Pora mažesnio finansinio pajėgumo šeimų kukliau parėmė Lietuvą per 34 metus išleidami po 40,000 dolerių siuntiniams į Lietuvą iki nepriklausomybės atgavimo, bet dauguma „dypukų“ šeimų išleido daug daugiau.

Kolegos Jono siuntinių į Lietuvą išlaidos gali būti vidutinio dydžio. Tokių siuntėjų JAV, Kanadoje, Anglijoje, Australijoje bei Pietų Amerikoje galėjo būti apie 30,000.

Susidaro trys milijardai dolerių privačios išeivijos šalpos Lietuvai, nors jos nemaža dalis liko Maskvoje.

Kelionės į Lietuvą

Į Lietuvą iš Sibiro sugrįžusius tėvus ir dvi seseris su šeimomis (viena sesuo nesugrįžo), po 27 metų nesimatymo, pirmą kartą aplankiau 1968 m., gavęs pavienę 5 dienų vizą Vilniuje. Grupinės ekskursijos į okupuotą Lietuvą jau ankščiau buvo organizuojamos komunistuojančių „Progresyviųjų“ Amerikos lietuvių, bet „dypukų“ ir tas keliones jie neįmumdavo. Kiek vėliau įsteigė lietuvių bei amerikiečių kelionių biurą, turintis teisę organizuoti ir keliaujančius su turistinėmis grupėmis po Sovietų sąjungą, su 5-10 dienų Lietuvoje, už viską iš anksto apmokant. Tos pavienės ar grupinės kelionės buvo ne turizmui skirtos, bet savo artimųjų lankymui, įvairių buitinių reikmenų jiems nuvežimui bei jų pirkimui dolerinėmis parduotuvėse. Tariau, „turistai“ keliavo su labai sunkiais lagaminais, kurie Maskvoje buvo stropiai tikrinami, varžant dovanų kiekius, atimant spaudą ir tautinę atributiką. Maskvoje, įvažiuojant ir išvykstant — buvo griežtai tikrinami pinigai. Išleistiems dolerinėse parduotuvėse turėjo būti kvitai. Asmenims šalpai dolerius duoti buvo griežtai draudžiama. Deja, „turistai“ dolerius slapta, po lagaminu pamušalu įsivežė, sugebėdavo ir jais sušelpti savo artimuosius. Taip ne kartą vežiau savus ir svetimus dolerius.

Kiek slapta buvo įvežta dolerių į Lietuvą, kiek jų oficialiai buvo išleista perkant gėrybes, aprangą ar automobilius, be eilės dolerinėse parduotuvėse Vilniuje, Maskvoje, Leningrade ar Rygoje, suskaiciuoti labai sunku. Prisimenu vieną „dėdę“ iš Marquette Parko, kuris savo giminei nupirko šešis automobilius, sumokėdamas 42,000 dolerių. O kiek tokių „dėdžių“ keliavo į Lietuvą per 30 metų? Kiek milijonų dolerių buvo išleista Lietuvoje? Pasinaudodamas JAV piliečio privilegija, be eilės nupirkau du butus 1980 m. tėvams-seserims. Vieną Vilniuje, o antrą Kaune. Po 7,000-8,000 dolerių. Tokių pirkėjų, be abejo, buvo keli šimtai, nes Maskvos „Viešposil-torgui“ labiau reikėjo dolerių negu savų žmonių rublių.

Čia vėl tenka spelioti, kiek milijonų ar milijardų dolerių išleido „dypukai“ — turistai, lankydami savo artimuosius Lietuvoje per 20 metų iki Lietuvos nepriklausomybės atgavimo.

Laisvė atgavus

Lietuvai atgavus nepriklausomybę, atpuolė varginančios kelionės į Lietuvą per Maskvą. Per tą dešimtmetį man teko 6 kartus lankyti Lietuvą, iš JAV skrendant per Daniją tiesiai į Vilnių, be kontrolės vėžant giminiams dovanas lagaminuose ir jau apvailesnes dolerius sumas pinigines, ne tik automobilių ar butų pirkimui, bet ir naujų namų statybai giminiams. Teko finansuoti dviejų namų ir stalių dirbtuvių statybas 1990-1995 metais — vienas Vilniuje, antras Kaune. Kainavo iš viso 130,000 dolerių. Amerikoje jie kainuotų 600,000 dolerių. Nemažai „dypukų“ Vilniuje nupirko puošnius butus senamiestyje. Vieni sau, kiti giminiams. Žinau du kolegas, kurie giminėms Lietuvoje pastatė skerdyklas — mėsos produktų gamyklas, kainavusias po 50,000 dolerių (1992 metais).

Nesustojo ir siuntinių siuntimas iš JAV, Kanados ir iš kitur. Įsisteigė naujos siuntinių bendrovės Čikagoje: „Atlanta“, „Baltija“ ir „Transpak“ su skyriais kituose miestuose. Nuolat didėjant naujai iš Lietuvos atvykstančiųjų bangai, pagal „Transpak“ duomenis, dabar jie sudaro didžiąją siuntinių ir pinigų siuntėjų dalį.

Jei iki 1990 m. šalpa Lietuvai siuntiniais sudarė apie 3 milijardus dolerių, visos kelionės ir pirkiniai vadinamą „dypukų“ nuo 1956 metų iki dabar gali sudaryti dar arti milijard dolerių. Šiuo atveju galima sakyti, kad išeivija per 44 metus pavieniais būdais Lietuvai suteikė šalpos apie 4 milijardus dolerių.

DRAUGAS, 2000 m. gegužės 18 d., ketvirtadienis

3

Danutė Bindokienė

Maža tauta — didelis patarnavimas

Retkarčiais girdime lietuvių nusiskundžiant, kad vis tik mūsų tauta maža, tad tuo pačiu tarytum bejėgė, ypač didesniųjų valstybių agresijos atveju. Argi galima manyti, kad Lietuva pajėgtų atremti, sakykim, Rusijos (ar kurios kitos galybės) puolimą? Tokios tamsios prielaidos gimdo apatiją, naikina ryztą ir ugdo menkavertiškumo jausmą.

Taciau mūsų planetoje, ir net tame pačiame Europos žemyne, yra daug mažesniųjų už Lietuvą valstybių, kurios veiksmingai įsiriškusios į didesniųjų bendruomenę, ne vien vardu, bet vertingu savo įnašu ir bendradarbiavimu. Svarbiosiose tarptautinėse bendruomenėse, pvz., Europos Sąjungoje, NATO, Jungtinėse Tautose, visų balsas svarbus, girdimas ir išklašomas. Čia skirtumą padaro ne kiekybė, matuojama teritorijos plotu ar gyventojų skaičiumi, tad ir Lietuvai nėra reikalo kukliai slėptis už savo mažumo.

Tokios mintys kyla, perskaičius š.m. gegužės mėn. „The Washington Diplomat“ leidinyje išspausdintą pasikalbėjimą su Islandijos ambasadoriumi Jonu Baldvinu Hannibalsonu (autorius John Shaw). Juk dar nepamiršome šio asmens, turėjusio tiek simpatijų — ir įtakos — Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo ir didžiausio jai pavojaus metu. Jis savo valstybei atstovavo Meksikoje, Kanadoje, Argentinoje, Brazilijoje ir kitose Pietų Amerikos valstybėse, o Islandijos ambasadoriumi JAV-se paskirtas 1998 m. Bet ne dėl to Jon Baldvin Hannibalsonas ir jo tėvynė mums reikšminga.

Juk Lietuva nepamiršo ir Islandijos — tos mažos, galbūt daugeliui lietuvių nepažįstamos valstybės? Tad priminsime, kad Islandija yra nedidelė, ugniakalnišias nusėtas, amžiniais ledynais sukausta, sala Šiaurės Atlantide. Tai toliausiai ir vakarus nusidriekusi Europos valstybė, bet ji vis tik priskiriama Europos žemynui. Jos plotas maždaug toks, kaip Virginijos valstijos Amerikoje, o jame gyvena apie 272,000 gyventojų — taigi toli gražu iki Lietuvos.

Ambasadorius JAV-ems Jon Baldvin Hannibalsonas straipsnyje prisipažįsta, kad jis visuomet „šiltą vietą širdyje turėjo mažoms tautoms“. Atstovaudamas savo valstybei įvairiuose kraštuose ir atlikdamas įvairias pareigas, ambasadorius patyrė, kad pro

nedidelės šalys galingesnes dažnai praeina užmerktomis akimis, ypač prie derybų stalo, kai visas dėmesys sukaupiamas saviems interesams. O jeigu viena ar kita maža valstybė tiems interesams stovi ant kelio, nesidrovima ją pataikyti „bendram ir savanaudiškam labui“.

Tad su dėmesiu amb. Hannibalsonas stebėjo šalčio karo pabaigą. Mikhail Gorbociovo mėginimus pasukti komunistinę doktriną kiek kitokia kryptimi ir dėl to atsiradusius pirmuosius laisvės bruzdesius Baltijos kraštuose. Jam taip pat kėlė rūpestį visiškai Vakarų nenoras pripažinti — ir paremti — tuos pavergtųjų mėginimus siekti laisvės, nepriklausomybės. Vyravo nuomonė, kad nereikia „perzinti sovietines meškas“, ypač Gorbaciovą, kuris galbūt buvo vienas palankiausių Vakarams visoje sovietų imperijos istorijoje.

Hannibalsonas kiekviena pasitaikiusia proga stengėsi pabrėžti, kad vakariečiai jokių derybų su Sovietų Sąjunga neužbaigtų, neišgavę pažado gražinti okupuotiems kraštams teisę į nepriklausomybę. Galima suprasti, kad jo pastangos nebuvo palankiai suviktos, bent pačioje pradžioje. Taciau pamazų vakariečių nuotaukos keitėsi: ignoruoti, kas vyksta Lietuvoje ir kitose Baltijos valstybėse jau nebuvo įmanoma.

Ambasadorius buvo užmezgęs asmeniška pažintį su Atgimimo Sąjūdžio pirmininku Vytautu Landsbergiu, gerbė jo įsitikinimus ir metodus, kuriuos buvo siekiama Lietuvai nepriklausomybės. Kai 1991 m. sausio mėnesį susijaudinęs V. Landsbergis paskambino Hannibalsonui, kviesdamas jį atvykti į Vilnių — jau kaip NATO atstovą, ambasadorius nesuabejojo. Jis nuvyko į Vilnių, suteikdamas savo paramą, stiprinamas naršiai besilaikančią pirmąją nepriklausomos Lietuvos vyriausybę, kuri turėjo išsilaikyti prieš sovietų grąsinimus ir tankus...

Šiandien amb. Hannibalsonas tebera įsitikinęs, kad Islandija turėjo lemiamas reikšmes Baltijos valstybių nepriklausomybės įtvirtinimui. Ne kaip maža Vakarų Europos tauta, bet kaip NATO narė, viena šios svarbios organizacijos įkūrėjų. Islandijos pavyzdys padarino ir kitas Vakarų valstybes pripažinti Lietuvos nepriklausomybę.

REZISTENCIJOS SAJŪDIS ZARASŲ APSKRITYJE RUSŲ IR VOKIEČIŲ OKUPACIJOS METAIS

PETRAS MATEKŪNAS

(Tęsinys)

Nr.5

Slaptoji spauda

Nors Zarasų apskrityje yra toli nuo Kauno ir Vilniaus, bet vokiečių okupacijos metais slapta spauda ir ten patekdavo. Dažniau buvo gaunama „Laisvės kovojas“, „Nepriklausoma Lietuva“, „Laisvė“ ir kiti, jų tarpe ir „Lietuvių biuletenis“.

Gyventojų tarpe taip pat buvo platinama ir vietos spauda, kurią leido Dusetų aktyvistų fronto skyrius ir vokiečiams uždarius LAF, Lietuvos frontas.

Dusetų aktyvistų fronto skyrius 1941 m. liepos mėn. pradėjo leisti šapirografuotą laikraštėlį „Aktyvistų kelias“. Išėjo tik keli numeriai. Daugiausia leidineliu buvo išleides Lietuvos frontas. Jis išleisdavo rašomąja mašinėlė parašytus, vieno ar dviejų lapų informacijos lapelius, kuriose dažniausiai atsakydavo „Laisvės kovotojai“ ir „Nepriklausomai Lietuvai“ į Laikinosios vyriausybės puolimą ir pasisakydavo kitais svarbiais klausimais. Tų lapelių išleisdavo tik po kelis egzemp-

liorus. Jie eidavo iš rankų į rankas, nes visiems buvo įdomu juos perskaityti.

1942 m. gruodžio mėn. Lietuvos frontas išleido 4-rių puslapių laikraštėlį „Apžvalga“. Utenoje išspausdintą rotatoriumi. Tai buvo vienkartinis laikraštėlis, kuriame buvo iškelti beveik tie patys klausimai, kaip ir informacijos lapeliuose. Be leidinelių dar buvo perspausdintas „Tautos Tarybos atsisaukimas“ ir kai kurios ištraukos iš rezistencinės spaudos.

Lenkų šnipai

Zarasų apskrityje vokiečių okupacijos metais veikė ne tik rusų bolševikų partizanai, kurie terorizavo ir nužudė keletą vietos gyventojų, bet ir lenkų šnipai, kilę iš Zarasų krašto. Jie dažnai apsilankydavo pas savo „gimines“ apsirėngę vienuoliais ar klierikais, jų tarpe buvo net kunigas iš Vilniaus, kuris, kaip vėliau paaiškėjo, kilęs iš Avilių apylinkės ir buvęs ilgus metus lenkų kariuomenės kapelionas. Nors kilęs iš lietuvių šeimos, bet lietuvių neapkenė. Jis labai kritikavo Žemės reformos įstatymą, kuris nuskriaudė dvarininkus. Sulenkejo prieš Pirmąjį pasaulinį karą, būdamas dar klieriku Vilniaus kunigų seminarijoje. Visi „dvasiškiai“, neišskiriant kunigo, priklausė slaptajam lenkų armijai ir jai rinko įvairias žinias. Rezistencijos vyrai nutarė įtartinus asmenis patikrinti ir, suradus pas juos kaltinamosios medžiagos, suimti ir įvykdyti jiems bausmes. Tam tikslui jie įsteigė net slapto karo lauko teismus.

Nors lenkų šnipai buvo labai atsargūs, bet visi įklu-

vo į mūsų vyrų rankas, nes vienas buvo sulaikytas Duburacio kaimo laukuose, netoli Jagmino sodybos, o kitas — einant į Dirdų pusę. Per tardymą paaiškėjo, kad abu priklausė slaptajam lenkų armijai. Pas pirmąjį lenkų kamuolyje, kurį jis neva nešęs iš Žirnų karšyklos, buvo surasti du pavardžių sąrašai, parašyti lenkų kalba; viename sąrašė — tų vyrų, kurie priklausė lenkų slaptajam armijai, o kitame — lietuvių, kurie buvo skundžiami vokiečiams, pavardės, jų tarpe kun. dr. J. Steponavičiaus, gimnazijos direktoriaus Prano Paulikonio, Zarasų apskr. policijos vado J. Juodvalkio, Zarasų miesto burmistro Jono Valiukonio ir kitų.

Sugautasis šnipas su vilnų kamuoliu gerai kalbėjo lietuviškai, buvo kilęs iš Zarasų apskrities. Į Lenkiją pabėgęs 1927 m. Buvo karininkas. Ėjo pas dvarininką Samatygą, gyvenantį netoli Skugų miško. Kalbėjo mažai, bet grasindamas. Per tardymą pasakė, kad Lenkija, atgavusi nepriklausomybę, lietuviams atkeršys, jei jis ar kiti lenkai bus nubausti. Lietuva, anot jo, yra Lenkijos dalis ir amžiais jai priklausanti.

Antrasis šnipas turėjo apie 24 metus. Buvo gana įžulus. Bet kai pamatė, kad pateko į Lietuvos rezistencijos karo lauko teismą, nusigando ir viską prisipažino. Pas jį buvo rasta politinės informacijos bei rašto nuorašas, kuriame lenkų vyriausybė ragino lenkus nepasiduoti vokiečiams, nes po karo Lenkija busianti atkurta žymiai didesnė.

Pas abu šnipus buvo surasti mauzeriai. Pirmasis šnipas savo mauzerį sulaikant, nepastebimai buvo

numetęs į pievą, kad jo neįtaryt. Antrasis, kai jį norėjo sulaikyti, atsisaukė, bet neturedamas vilties pabėgti, pasidavė. Jų abiejų uždavinys buvo Zarasų ir Rokiškio apskrityse sumobilizuoti lenkiški nusistatę jaunimą ir, esant palankioms sąlygoms, kariauti prieš lietuvius.

Slaptasis rezistencijos karo lauko teismas, kurį sudarė 5 teisėjai, pripažino juos kaltais ir nutarė jiems įvykdyti mirties bausmę. Jie buvo prišti prie medžio ir kiekvienam buvo įduota po mauzerį su vienu šoviniu. Jie turėjo patys nusišauti. Juos palaidojo prie Kudrų miško, o dokumentus, kuriuos pas juos surado, mjr. Urbanas nusiuntė į Kauną.

Prie slaptosios lenkų armijos, kaip vėliau paaiškėjo, taip pat priklausė ir Zarasų apskr. ligoninėje dirbęs gydytojas Vaičiukas, kilęs iš Švenčionių apskrities. Tai buvo lietuvis, paveiktas lenkų, nors vėliau nepasirodė. Gražiai kalbėjo lietuviškai. Visų zarasių buvo mėgiamas ne tik kaip gydytojas, bet ir kaip žmogus. Kai tik Smalvų valsčiuje susiorganizavo lenkų partizanai, jis tuojau pas juos pabėgo ir ėjo jų daliny gydytoju pareigas.

Iš sugautų šnipų tiek Zarasų apskr. ribose, tiek ir Latvijoje iš surastų pas juos žemėlapių paaiškėjo, kad basimoji Lenkija po Antrojo pasaulinio karo bus „od morza do morza“ — kurios prasidės nuo Suomijos ilankos, visai netoli Petrapilio. Į ją jeis ne tik Estija, Latvija ir Lietuva, bet taip pat Pskovas, Smolenskai, Gudija ir Ukraina.

(B.d.)

SENOVĖ GALĖSIME NE TIK PAMATYTI, BET IR JOJE PAGYVENTI

ALGIRDAS GIRININKAS

Gegužės 4-5 d. į Palūšę (Ignalinos raj.), kur vyko Lietuvos archeologų mokslinė-atskaitinė konferencija, iš visos Lietuvos buvo suvažiuavę daugiau kaip 60 tyrinėtojų, atstovaujantių Lietuvos istorijos institutui, Vilniaus, Klaipėdos, Šiaulių universitetams, muziejams (Kauno Vytauto Didžiojo karo, Lietuvos nacionalinio, Šiaulių „Aušros“, Telšių „Alks“, Švenčionių „Nalšios“, Mažeikių, Panevėžio ir Utenos). Konferencija rengė Lietuvos istorijos institutas, Lietuvos archeologų draugija ir Aukštaitijos nacionalinis parkas. Per 2 dienas perskaityta 20 pranešimų įvairiausiomis priemonėmis ir istorinių laikų temomis.

Nors Lietuvoje ekonominės sąlygos nėra palankios mokslui vystyti, bet kadangi dauguma archeologų yra savo srities patriotai ir savaitgaliais, atostogos praleidžia pėsčiomis keliaudami pačiais, papūpiams arba sėdėdami prie rankraščių ir rengdami spaudai straipsnius, monografijas, archeologijos mokslas vystomas toliau.

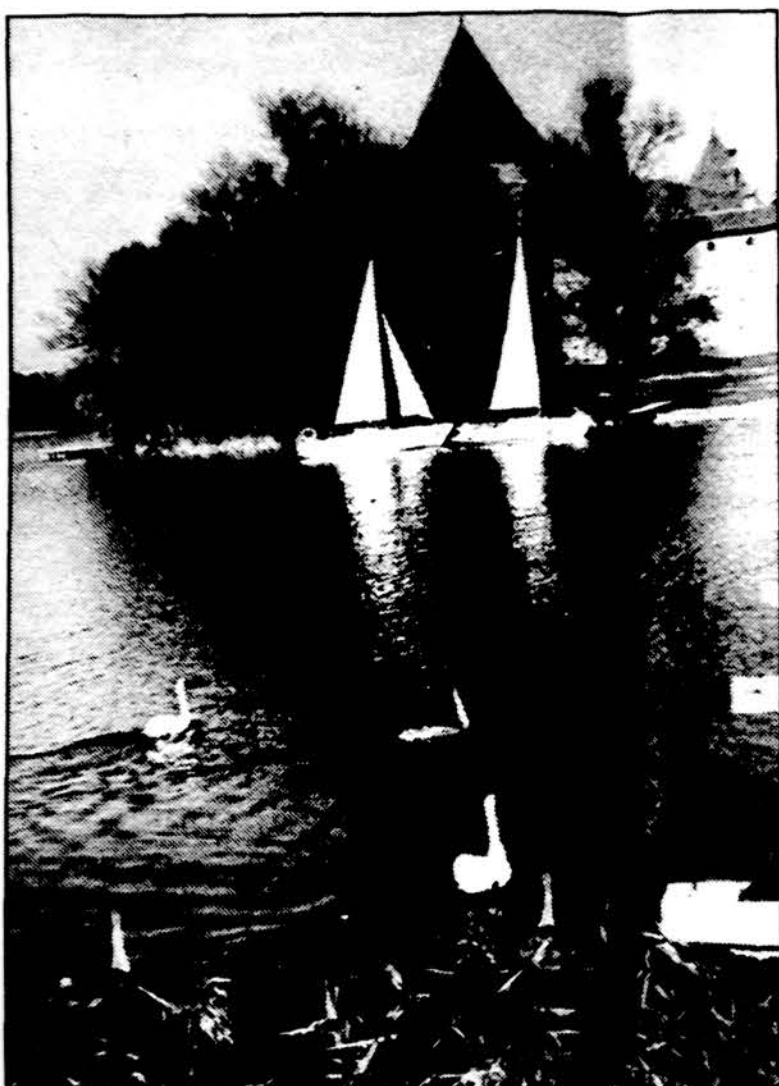
Didelio dėmesio susilaukė Džiugo Brazaičio pranešimas apie Katros akmens amžiaus gyvenvietes (Varėnos raj.) tyrinėjimus. Tai buvo patys didžiausi archeologiniai tyrinėjimai Lietuvos istorijoje, kuriems vadovavo šių eilučių autorius, su savo darbo grupe laimėjęs paskelbtą konkursą. Noredamas plačiau paaiškinti, iš kur šiais sunkiais laikais atsiranda nemažos lėšos mokslui, turiu pasakyti, kad šiuos kasinėjimus finansavo kelininkai. O istorija tokia. Varėnos pačiame pakraštyje, už garsiojo gamtos draustinio – Čepkelių raisto yra Katros kaimas. Sovietiniais laikais į šį kaimą buvo nutiestas vieškelis, jungęs jį su Lietuva. Kadangi vieškelio dalis ejo per Baltarusijos teritoriją, nužymėjus Lietuvos sieną, vienintelis kelias į Katros kaimą atsirado už Lietuvos ribų. Susisiekimui pagerinti, kad važiuojant į Varėną ar artimiausią miestelį Rudnį nereikėtų pereiti pasienio kontrolės, Lietuvos valstybė įsipareigojo, per Čepkelių raistą

nutiesti 3 km kelią. O kadaigi šis kelias turėjo eiti net per keletą archeologinių paminklų – akmens amžiaus gyvenviečių – pagal įstatymą kelininkai turėjo apmokėti ir archeologinius tyrinėjimus. Paprastai tokie dideli plotai nekasinėjami, užtenka lešų tirti tik tą dalį paminklo, kuri gamtos ar žmonių ūkinės veiklos yra griauinama. Ir Čepkelių raiste ištirintotos tik tos vietos, per kurias nutiestas kelias (šiuo metu jis jau veikia, Katros gyventojai baltarusiai giria Lietuvos valdžią, kuri jais pasirūpino).

Buvo ištirtas apie 1 ha plotas, aptikta apie 200,000 akmens amžiaus dirbinių, naudotų net prieš 7-9,000 metų iki Kristaus, daugiausia iš titnago pagaminti įrankiai. Daug rasta paleolito, arba senojų akmens amžiaus daiktų (X-IX tūkstantmetis prieš Kristų), mezolito – viduriniojo akmens amžiaus (VIII-V tūkst. pr. Kr.) ir neolito, arba naujojo akmens amžiaus (V-II tūkst. pr. Kr.). Aptikta pastatų liekanų, kitų ūkinės veiklos objektų.

Kasinėjimų metu buvo pritaikyti naujausi tyrimo metodai. Tyrinėjimų medžiagos tvarkymui panaudota pačių Lietuvos archeologų (D. Brazaičio) sukurta kompiuterinė programa. Katros gyvenviečių tyrinėjimuose be archeologų dalyvavo paleobotanikai, zoologai, palinologai ir geologai, kurie padėjo nustatyti, kokie tuo metu augo augalai, kokie gyvūnai gyveno ir ką senieji Lietuvos teritorijos gyventojai valgė. Gauti radio-karboniniai duomenys įgalina Lietuvos neolitą nukelti iš IV į V tūkstantmetį prieš Kristų.

Konferencijoje daug diskusijų sukėlė archeologo Egidijaus Šatavičiaus pranešimas apie kompleksinius akmens ir geležies amžių paminklų tyrimus. Net patys archeologai stebėjosi įdomiais radiniais, aptiktais Rytų Lietuvos pilkynuose iš V-VI a. laikotarpio (vadinamojo tautų kraustymo Europoje pabaigos). Tyrinėjant Sudotos (Švenčionių raj.) pilkapynus aptikta daug auksinių ir sidabrinų dirbinių, kurie lietuvių genties te-

Trakų pilie, tu tiek amžių...

ritorią V a. pasiekė iš Aukštutinio Dunojaus sričių. Pastarieji tyrinėjimai įgalino naujai pažvelgti į lietuvių ir kitų baltų genčių ryšius su Vakarų ir Centrine Europa Didžiojo tautų kraustymosi laikotarpiu.

Daug dėmesio konferencijoje buvo skirta Lietuvos pilių tyrinėjimams. Su naujaisiais Vilniaus žemutinės pilies rūmų tyrimais supažindino habilit. dr. Vytautas Urbanavičius. Pastaraisiais metais buvo tiriama XVI a. II pusėje į šiaurę nuo Lietuvos Valdovų rūmų buvusi viena Radvilų rezidencija.

Habilit. dr. Vladas Žulkus iš Klaipėdos supažindino su naujaisiais tyrinėjimų rezultatais, vykusiais Klaipėdos pi-

liavietėje. Per pastaruosius dvejus metus buvo ištirtas princas Frydricho bastionas, datuojamas XVII a.

Rekonstruojant Vilniuje Katedros aikštę, buvo atidengtos ir iš dalies atkastos Vyskupų, Lietuvos vyriausiojo tribunolo rūmų liekanos, Vakarų namai. Pastarųjų tyrimų rezultatais konferencijoje pasidalijo Projektavimo restauravimo instituto archeologas Kestutis Katalynas. Su naujaisiais Kernavės Viršutinio miesto tyrimais supažindino Kernavės archeologijos ir istorijos rezervatinio muziejaus archeologė Dalia Vaičiūnienė. Kernavėje pastaraisiais metais buvo ištirtas XIII-XIV a. datuojamas sodybos kiemas, kur aptikta daug iš organinių me-

džiagų pagamintų buitinių ir darbo įrankių, papuošalų.

Konferencijos metu buvo pateikti svarstymai Lietuvos istorijos instituto archeologų Algirdo Girininko ir Vygaudo Juodagalvio projektai: „Neolitinis kaimas“ ir „Pilkapis“, skirti Aukštaitijos nacionalinio parko lankytojams. Įgyvendinant „Neolitinio kaimo“ projektą, visuomenė bus supažindinta su šiame krašte akmens amžiuje gyvenusių žmonių, dar nepažinotųjų metalo, buitinių, jų statinių. Projektas „Pilkapis“ skirtas parko lankytojus plačiau supažindinti su IV-XIII a. Rytų Lietuvos gyventojų dvasine kultūra, laidojimo papročiais. Archeologų konferencija pritarė šiems projektams, o Aukštaitijos nacionalinis parkas įsipareigojo juos kuo greičiau įgyvendinti. Pastatius planuojama kaimą ir įrengus natūralaus dydžio pilkapi, parodant visą jo įrangą, Lietuvoje pirmą kartą bus įkurta ir archeologijos eksperimentinė bazė, kur bus atliekami įvairūs mokslinio pobūdžio darbai. Juose galės dalyvauti parko lankytojai, turistai: bus skaldomas titnagas, lipdomi puodai, išgaunama geležis ir t.t. Parko lankytojai galės pagyventi akmens, geležies amžių statiniuose, pajauti tų senų laikų aplinką, kurioje kadaise čia gyveno ir dirbo protėviai. Šių projektų įgyvendinimas prisidės prie turizmo vystymo Rytų Lietuvoje, tokioje turtinčioje gamtos grožybės. O turizmas leis išvystyti šio krašto ekonomiką. Panašūs projektai yra įgyvendinti daugelyje Vakarų Europos šalių. Nebereikia lietuvių jaunimui važiuoti senovės egzotikos ieškoti į piramidžių kraštus, tūkstantmečius atgal į praeitį bus galima sugrįžti čia pat, Lietuvoje.

Konferencijos proga buvo parengtas leidinys „Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje 1998-1999 metais“.

„AIDO“ MIUZIKLAS

Kai 1999-ųjų pavasarį Sunny Hills vaidintojų būrelis „Aidas“ pastatė muzikinį vaidelį „Sekminių vainikas“, ilgai repetavę ir daug prakaito išlieję kai kurie aktoriai kategoriškai tvirtino, kad tai busias paskutinis kartas. Bet veikioji jaunamartė, iš Lietuvos į mūsų telkinį atkilusi Alė Žebertavičienė rankų nenuleido. „Aidas“ vėl šauniai nuaidėjo, 2000 m. balandžio 30 d. Šv. Teresės parapijos salėje pastatęs lengvą, žaismingą miuziklą „Čigonė išbūrė“.

Veikaliuko turinys paprastas, turinys kiek naivokas. Veiksmas, aišku, vyksta Lietuvoje. Jaunimas renkasi pas ūkininką (Algirdą Naką) ir jo žmoną (Onutę Peleckienę). Šeimoje yra duktė Nijolė (Aukšė Medžiausienė) ir sūnus Vytas (Stasys Vencius). Ūkyje dirba samdiniai: Rožė (Margarita Venciuviene) ir Jurgis (Petras Mackus). Į svečius ateina pagyvenęs viengungis amerikonas (Lionginas Vaitkevičius), kuris ieško žmonos ir tariasi su tėvais dėl Nijolės ir savo ateities. Tėvai, turtingo amerikono sužavėti, sutiktų dukterį už jo leisti, bet Nijolė myli mokytoją (Algirdą Savicką). Kadangi yra Joninių išvakarės, kaime pasimaišo čigonė (Alė Žebertavičienė) ir mažametis jos sūnus – cigoniukas (Sean'as Baguzis). Čigonei išbūrus, kad tarp amerikono ir Nijolės meilės nesimato, jaunikis labai lengvai sutinka vesti kitą gražią merginą (Eugeniją Gečienę). Čigones burtų sprendimu labai patenkinti, visi išeina užkurti Joninių laužą bei paieškoti paparcio ziedo. Be jau įvardytų

aktorių, pastatyme dalyvauja Julija Čepukienė, Vytautas Beleckas ir suferė Julija Nakiene, kurios vaidmuo vyresnio amžiaus veikėjams buvo ypač svarbus.

Negausius monologai ir dialogai buvo labai juokingi. „Amerikonas“ L. Vaitkevičius didžiausią ir svarbiausią vaidmenį atliko pasigėrėtinai. Balda skrybėlė ant galvos, rankos – kelnų kišenėse, pasigyrimai apie turtus ir nuosakiai vartojamas „šur, šur!“ darė jį juokingą, publikos mylimą. Šeimininkams A. Nakiui ir O. Peleckienei, mažai patiems kalbant, daug klausantis, teko verstis pantomima (gestais, nudaugtais tarpusavio pašnekešiais) – visa tai jie atliko laisvai ir įtikinčiai. Stipraus balso, orus ir natūralus „mokytojas“ buvo A. Savickas. Laisvas, drąsus, nuo publikos akių nepasislėpęs S. Vencius. Žaismingų judesių Aukšė Medžiausienėi tereikėjo kiek skardesnio balso. Teatruose kartojama taisyklė, kad nėra mažų ir didelių vaidmenų, o mazi ar dideli – tik aktoriai, čia patvirtino M. Venciuviene ir P. Mackus: įvadu publiką pradžiuogino veikaliuko pradžioje, gale, o taip pat ir pantomima, atkreipdami į save publikos dėmesį, kai abu kartu sėdėjo visiems dainuojant. Alės Žebertavičienės „čigonė“ prisiminsime kaip profesionalią, čigoniškai būrusią, čigoniškai temperamentingą šokusią. O tarp vaidintojų landžiojęs ir su čigone šokęs 10-metis „cigoniukas“ S. Baguzis vertas ir profesionalų teatro scenos! Tokie drąsūs vaikai visur laukiami!

Miuziklo statytoja Alė Žebertavičienė vaidino čigonę

Pastatymas – miuziklas, užsitęsęs beveik tris ketvirtis valandos. Šmaikščius dialogus apipynė sutartinės, gra-

Nuotaikingas miuziklas „Čigonė išbūrė“ žiūrovų buvo šiltai sutiktas

SKELBIMAI

**ELEKTROS
VEDIMAI – PATAISYMAI**
Turio Čikagos miesto leidimą.
Dirbu užmiesty. Dirbu greitai,
garantuotai ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

**AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS,
IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.**
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukšė
S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8854
(773) 581-8854

Window Washers Needed!
40,000 per year. We need 100 crews.
No exp. necessary. Will train. Must
have valid driver's license and trans-
portation. Must be fluent in English.
L.A. McMahon Window Washing.
Tel. 800-820-6155.

**Pažintinės kelionės po
Čikagą ir „liniois valstiją.“**
Tel. 312-560-1125;
708-205-1394;
708-442-7516.

**Kalame visų rūšių „sidings“,
„soffits“, įdedame
lietvamzdžius (gutters) ir
dengiamo stogus. Skambinti
Romui tel. 630-774-1025.**

**Reikalingi vyrai ir moterys namų
valymui** Naperville rajone.
Pageidaujama, kad turėtų savo
automobilį. Geros darbo sąlygos.
Galima susikabinti rusiškai,
lietuviškai. Tel. 630-579-1366;
630-341-4242.

Skubiai parduodu automobilį
Ford Escort 91 m. Japoniškas
sportinis Mazdas variklis, 16
vožtuvų, 120,000 mylių. Kaina
\$2,500. Tel. 773-539-6301, Vida.
Galima derėtis.

HELP WANTED
Banquet waitresses/waiters
Condessa del Mar, 12220 S.
Cicero
Alsip, IL. Apply in person.

**Reikalinga moteriškų ir
vyriškų rūbų siuvėja; 4412
W. 59 St. Tel. 773-735-5667.**
Kalbėti angliškai arba
lenkiškai.

GREIT PARDUODA

**RE/MAX
REALTORS**
OFFICE (773) 586-0888
HOME (708) 425-7100
FAX (708) 586-4818

RIMAS LSTANKUS
• Greitas ir sąžiningas patarimas
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

Carly
New Vision
12932 S. LaGrange
Palos Park, IL 60464
Bus.: 708-361-8880
Voice Mail: 773-854-7820
Pager: 708-892-2573
Fax: 708-361-9618

DANUTĖ MAYER
Dirba naujoje įstaigoje. Jei norite par-
duoti ar pirkti namus mieste ar
priemiesčiuose, kreipkitės į DANUTĖ
MAYER. Ji profesionali,
sąžiningai ir asmeniškai patarnaus.
Nuosavybių įkainavimas veltui.

Tel. 708-361-8880
Jei norite parduoti ar
perkanti namus, butus,
žemės sklypą. Padėdus
susiurinti butą nuomavimui
arba išnuomoti Jūsų
turimas patalpas, galiu
tarpininkauti gaunant
finansinę paskalą.

**O'FLAHERTY REALTORS &
BUILDERS, Inc.**
Grazina Jonavičienė
708-430-1000
708-599-4399
jonavicius@aol.com

Perkate automobilį?
Turite kredito problemų?
Nėra kredito istorijos?
Pirmas automobilis?
Neilgai naujame darbe?
Ką tik atvykote į JAV?
Ne problema!
Žemos automobilių kainos!
Maži mėnesiniai mokesčiai!
Nėra pradinio mokesčio!
Galėsite sėdėti už vairo šiandien!
(630)-234-8222

Tai - Jūsų laikraštis
DRAUGAS
The Lithuanian Weekly News Paper

Tyrinėjant Katedros aikštę Vilniuje architektas Napalys Kitkauskas buvo vienas svarbiausių specialistų

KAM TA LABDARA?

Nuo vaikystės žinojome, kad mūsų gyvenimo misija yra padėti atstatyti Lietuvos nepriklausomybę, atstovauti Lietuvai laisvame pasaulyje. Lietuva sudrebina „Blogio imperijos“ pamatus ir iš okupacijos išsilaisvinus, 1993 m. pavašarį įsikūrė PLB „Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis.

„Saulutės“ tikslas buvo išvystyti našlaičių, beglobių vaikų, vaikų su negalia bei daugia vaikų šeimų padėti ir kuo greičiau, kuo plačiau pradėti teikti paramą, pasitelkiant kuo daugiau pagalbos iš kitų. Buvo stengiamasi skatinti kitų vienetų šalpos veiklą Lietuvos vaikams bei tą veiklą koordinuoti. Marytė Černiūtė išsiuntė anketas PLB kraštų valdyboms ir įvairioms organizacijoms, stengiantis surinkti duomenis apie vaikų šelpimą. Savaimė aišku, ne visi atsiliepė, ir mažai kas norėjo būti „koordinuojamas“, nes su šelpimais ir jų poreikiais jau buvo susipažinę.

„Saulutės“ pirmininkei apvažiavus Lietuvą, aplankius daugiau nei 50 įvairių globos namų ir daug vaikų globojančių šeimų, išsivystė veiklos planas — teikti finansinę paramą šeimoms, suaukoti vaikų siuntiniais paremti globos namus, o per „Konkrečius vaikų“ remimo programą teikti vaikui šeimoje tiesioginę paramą (20 dol. per mėnesį, t.y. 240 dol. per metus), radus vaikui rėmėją. Tokiu būdu dabar žiniama apie 250 vaikų.

Jų labdarai paremti, per „Saulutę“ lėšų yra gavę ses. dr. A. Pajarskaitė, kun. P. Linkevičius, kun. S. P. Bytinis, mons. V. Kazlauskas, E. Kubilienė, „Vilniaus šeimyna“ (A. Kostogrizienė), I. Kierienė, kun. K. Ralys, D. Migaliova, G. Landsbergienė, kun. R. Ramasauskas, kun. V. Aukštikalnis, Šilalės „Caritas“ (I. Juodeikienė), „Kaimo vaikų fondas“ (R. Švobienė), V. Steponavičius (Trakų int. ir globos namai), Simno spec. int. m-la (E. Dainauskienė), Švenčionių int. m-la (A. Papšienė), Vilniaus 4-oji int. m-la (J. Šlaipelis), kun. A. Budrius, Utenos „Pieno lašas“ (R. Šinkūnienė), ses. D. Dapkūnaitė, V. Miklytienė (Kauno Caritas), L. Radauskienė (Alytaus Caritas), Ypytės Balzaro pagrindinė m-la, Marija Zabulionienė (SOS vaikai Panevėžys), Dangira Steigvilaitė (vežimėliai invalidams), Kauno statybininkų remiami našlaičiai, kun. J. Kelpša, kun. J. Varneckas ir V. Poškienė „Visų šventųjų“ bažnyčia Vilniuje, G. ir H. Karitonių šeimyniniai namai, kun. R. Repšys, kun. K. Žasysis Kvėdarnyje, V. Adamavičienė (Ignalinos gl. ir rūpyba), Carito Panevėžio šalpos virtuvė (kun. J. Antanavičius), Šv. Martyno vaikų sodas (E. A. Ilgonai), Kybartų vaikų globos namai, Alytaus vaikų globos namai, Almos Adamkienės labdaros fondas, J. A. Kumutaičių šeimyniniai globos namai, A. J. Skinkų šeimyniniai namai, O. R. Kuprių šeimyniniai namai, Vilniaus Krašto Bezdonų m-la, Kančėnų pradžios m-la, Kauno Kartų namai, Mažeikių Caritas (Bronė Viesulienė), Ona Pankauskienė (Marijampolė), Marytė Barauskienė (Daugai) ir kt.

Tai yra žinomi žmonės bei organizacijos, užsiimančios karitatyvine veikla. Botų žalinga vardinti su „Saulute“ bendradarbiaujančius privačius asmenis ar šeimas, kurios susilaukia paramos. Iškilus neaiškumams, parama nutraukiama.

Iš pradžios susirinkimuose buvo nutarta vadovautis pirmininkės pasiūlymais, skirs-

tant pinigų. Tačiau, laikui bėgant, Lietuvoje besilankant, daugumas asmeniškai susipažino su padėtimi ir raštu ar žodžiu teikia savo nuomonę, kam skirti pinigai ar siųsti siuntinius. Aukotojas taip pat turi teisę pasakyti, kam perduoti jo aukotus pinigus. Tarp „Saulutės“ narių yra nuodugniau susipažinusių su specifinėmis Lietuvos vietovėmis, jų poreikiais ir intensyviai seka, kad tos vietovės būtų šelpiamos ir, kad šalpa pasiektų sąžiningus asmenis.

Daugumas daiktų siuntiniams gaunami iš amerikiečių, o, siunčiant per „Lithuanian Mercy Lift“, amerikiečiai padengia persiuntimo išlaidas. Šiandien jau išsiųsta per 1,000 siuntinių. Daiktų surinkimu ir pakavimu nenuilstamai rūpinasi Raminta Marchertienė įstengdama į šį darbą įtraukti ne tik savo šeimą, bet ir didžiulį būrį savanorių, kurie apsiima „juoda darbu“ — atrinkti, supakuoti ir į talpintuvą sukrauti suaukotus daiktus.

Nuo įsikūrimo „Saulutei“ pirmininkauja Indrė Tijiūnėlienė. Išdalininkės buvo: Irena Draugelienė ir Jūra Gvidienė, o dabar Ramunė Ratkauskienė. Sekretorės buvo: Virginija Saulienė ir Vida Maileišienė, o dabar yra Aušra Saulienė, kuri išsiunčia pakvitavimus už aukas. Marytė Černiūtė ne tik vedė ryšius su kitomis organizacijomis, bet tvarkė „Saulutės“ veiklos foto albumą ir siuntė prašymus įvairioms įmonėms bei fondams. Gautas padėkas Raminai Lapsienė sugeba į aplankius. Visas darbas savanoriškais, nėra apmokamų darbininkų.

Birutė Kožienė yra „Saulutės“ Floridos skyriaus pirmininkė, Birutė Bublė — Detroito, o Lorraine Starr Rytinio JAV pakraščio.

„Saulutės“ veiklą smarkiai išsijungė Robert Duda (Haydenville, MA) ir Ginger Houghton (Schenectady, NY), per kuriuos daug įrangos susilaukė Alytaus ligoninėje ir Kauno gydymo įstaigos.

Indrė Tijiūnėlienė

TARP MŪSŲ KALBANT

KARVĖS IR STALO TENISAS

Praėjusią vasarą Čikagoje „paradavusios“ karvės (netikros, bet dirbtinės) susilaukė stebėtinio pasisekimo. Čikagos pavyzdžiui, šiais metais „karvių paradas“ jau rengiamas New Yorko mieste. Šiandien Čikagoje nutarta išbandyti skirtingą turistinį masalą. Čikagos miesto valdžia rengia stalo teniso (ping pong) festivalį. Teigiama, jog šiam sumanymui parodė pritarimo valdžios, sluoksniai, privacios įstaigos, institucijos, organizacijos ir t.t. Tikimasi, kad stalo tenisas taps viliojančiu renginiu. Tikimasi net platesnio masto varžybų surengimo. Festivalis prasidės rugpjūčio 3 d. ir tęsis iki rugpjūčio 24 d.

Stalo teniso tėvynė — Angli-

ja. Žaidimas prasidėjo 19-ojo šimtmečio pabaigoje. Netrukus jis paplito Europoje ir Amerikoje. 1926 m. buvo įsteigta Tarptautinė stalo teniso sąjunga, kuri sutvarkė taisykles ir pradėjo tarptautinių varžybų rengimą.

Kadaise stalo tenise pirmavo Čekoslovakija, Vengrija, Austrija. Dabar vyrauja Azijos valstybės. JAV-ese stalo tenisas neįpopuliarėjo. Čikagoje, veikia bene tik vienas stalo teniso klubas. Šiame krašte stalo tenisas tapo daugiau ar mažiau pramoginiu žaidimu. Beje, šią vasarą Sydneyje, Australijoje, rengiamų olimpiadų žaidynių stalo teniso varžybose JAV atstovaus daugiausia iš Azijos žemyno kilę

„Karvės filateliste“? Tai viena iš praėjusią vasarą Čikagos vidurmiestyje „paradavusių karvių“, apklijuota pašto ženklais. Nuotr. P. Petrutis

1998 m. „Saulutė“ Lietuvoje išdalo apie 79,000 dol., 1999 apie 72,000 dol., o 2000 metais iki kovo pradžios apie 39,000 dol. Tai tik gerųjų žmonių rūpestio dėka.

Per „Saulutę“ vaikūčius rėmęs asmuo 1999 m. anonimiškai paaukojo 50,000 dol. pradėti „Dieviško Kryžiaus“ fondą remti Lietuvos benamus. Šiandien Australijoje testamentą vykdytojas kreipėsi į „Saulutę“ patarimo, kam skirti apie 60,000 dol. „Saulutės“ išdalininkės tvarkingai vedamos knygos tikrinamos PLB revizijos komisijos. Daugeliu išlaidų (pašto, telefono ir t.t.) narės paties padengia iš savo kišenės.

Daug kur po truputį skirstant šalpa, nelieta konkretaus, apčiuopiamo „dalyko“, kuris liudytų „Saulutės“ veiklą. Pinigai „suvalgomai“, rubai susidėvi ir vėl visko reikia. Gal stengtis paskatinti vaikų šypseną, gal perspektyvus studento pasiryžimas dirbti Lietuvoje. Šiandien „Saulutė“ stengiasi nupirkti autobusėlių vežti kaimo vaikus į mokyklas. Pastangos darbuotis Lietuvos vaikui — tai geriausia investicija Lietuvos atečiai.

Indrė Tijiūnėlienė

Anykščių rajono Šv. Martyno šeimyninėje vaikų sodyje globjami 15 vaikų, kurių 9 neseniai priėmė Pirmąją komuniją, o paskui Sutvirtinimo sakramentą. Auklėja mama Elena Ilgonienė dėkoja „Saulutei“, Lietuvos Vaikų būreliui, už paramą, o „Saulutė“ dėkoja dr. J. Meškauskui už auką, skirtą vaikams padėti.

Indrė Tijiūnėlienės nuotr.

PRIPAŽINS DIPLOMUS

Vasario 18 d. Taline Baltijos šalių premjerai pasirašė trišalę sutartį „Lietuvos Respublikos vyriausybės, Estijos Respublikos vyriausybės ir Latvijos Respublikos vyriausybės sutarties dėl išsimokslinimo pripažinimo Baltijos valstybių aukštojo mokslo erdvėje“.

Sutarties įgyvendinimas pasitarnaus Baltijos valstybių vieningos švietimo erdvės stiprinimui. Ji sudarys sąlygas geresniam Baltijos šalių regiono aukštojo mokyklų bendradarbiavimui, suteiks galimybę keistis studentais bei dėstytojais.

Sutartis pasirašyta, siekiant įgyvendinti Lisabonos konvencijos pirmos 1997 m. balandžio 11 d. kuria Lietuva patvirtino 1998.10.15, principus. Beje, Lietuva — penktoji valstybė, patvirtinusi šią sutartį, kurią pasirašė jau 37 valstybės. Buvo numatyta,

kad sutartis pradeda galioti patvirtinus penktajai valstybei. Taip atsitiko, kad ja tapo Lietuva. Praėjus nustatytam laikotarpiui, Konvencija įsigaliojo 1999 m. vasario 1 d.

Išgaliojus šiai sutartiai, Baltijos valstybės, be papildomo reikalavimo, pripažins viena kitos aukštojo mokslo diplomus. Asmenys, turintys viduriniojo mokslo baigimo pažymėjimą, išduotą vienoje šalyje, turės vienodas teises stoti į aukštąją mokyklą ir mokytis kitose Baltijos šalyse. Taip pat bus pripažistami sutartį pasirašiusiose šalyse suteikti mokslo laipsniai.

Sutarties įgyvendinimą prižiūrės tam sudarytas Baltijos aukštojo mokslo koordinavimo komitetas. Sutartis sudaryta neribotam laikui.

Šiuo metu rengiamos panašios sutartys su Lenkija ir Vokietija.

• **Šiauliai.** Kovo 20 d. Šiaulių P. Višinskio bibliotekoje atidaryta danų dailininko Esbeno Hanefelto Kristenseno Biblijos iliustracijų paroda. Atidarant renginį dalyvavo Šiaulių vyskupijos generalvikaras mons. K. Jakaitis, kancleris R. Čekavičius, Jėzuitų bažnyčios rektorius V. Šimkūnas SJ, Šiaulių miesto kultūros atstovai, visuomenė. Paroda veiks iki balandžio 10 d.

asmenys.

JAV stalo teniso sąjunga teigiamai vertina Čikagoje rengiamą festivalį ir pažadėjo savo paramą. Be kita ko, pasiūlė Čikagoje surengti parodomąsias varžybas, dalyvaujant JAV olimpinės rinktinės žaidikams.

Kitados Lietuva buvo „prasiimušiu“ tarptautinėse stalo teniso varžybose. 1938-1939 m. Lietuva iškovojo Baltijos valstybių nugalėtojo titulą. 1939 m. Lietuvos rinktinė (Nikolskis, Dzindziliauskas, Variakojis, Duškesas) Pasaulio pirmenybėse (Egipte, Kairo mieste) užėmė ketvirtą vietą. Lietuvos stalo tenisininkai pirmavo Sovietų Sąjungos pirmenybėse. A. Saunoris 1952-1956 m. laimėjo Sovietų Sąjungos meistro vardą. Dabar jis gyvena Hamiltone, Kanadoje, ir rėmsyiais dar susigundo padaužyti stalo teniso kamoliuką.

Kadaise Kanadoje pirmavo lietuviai stalo tenisininkai — Gvildys, Nešukaitis, Nešukaitis, Sabaliauskaitė ir kt. Dabar, lietuvių tarpe, stalo tenisu daugiausia domisi vėliausieji imigrantai. Gal, ko gero, reikėtų lietuviams sukrusti ir kaip nors pasireikšti rengiamame stalo teniso festivalyje?

Šią vasarą, kai Čikagoje žais stalo tenisą, New Yorke — paradiuos karvės, Cincinnati vyks kiaulių paradas, New Orleans — žuvų, Lexington — arklių, Toronto — briedžių, Grand Rapids — žuikių ir t.t. Ir vis tai pagal Čikagos parodytą pavyzdį. Teisybės dėlei, pagrindiniu „kaltininku“ reikėtų laikyti Ciuricho miestą. 1997 m. Ciuriche, Šveicarijoje, buvo surengtas pirmasis „karvių paradas“.

Petrus Petrutis

DRAUGAS, 2000 m. gegužės 18 d., ketvirtadienis

5

• **Marijampolė.** Vasario 11 d. Marijampolės Šv. Arkangelo Mykolo prokatedroje šv. Mišias už ligonius ir medikus aukojo ir pamokslą pasakė klebonas kun. S. Puidokas, MIC. Po šv. Mišių visi rinkosi į šeimos centrą, kur vyko Caritas senjorų klubo organizuota dvasingumo valanda. Vysk. J. Žemaitis, raginęs visus kentejimus sieti su išganomąja veikla, akcentavo maldos svarbą. Koncertinę programą parengė moksleiviai ir Caritas senjorų klubo moterys. Buvo pristatyta A. Rotzelter knyga „Dievas leidžia man alsuoti“. Po minėjimo visi dalyviai buvo pakviesti į agapė.

A. + A.

FRANCIS MATULAITIS

Mirė 2000 m. gegužės mėn. pradžioje. Gimė ir gyveno Cicero, IL.

Nuliūdę liko pusbroliai ir draugai.

Laidotuvės penktadienį, gegužės 19 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse po religinių apeigų 1 val. p.p. kapinių koplyčioje.

Vietoje gelių prašoma aukoti Holy Family Villa statybos fondui.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę pusbroliai ir draugai.

Laidotuvių direkt. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600.

A. + A.

ZENONUI PETKUI

įžengus į Amžinybę, giliame liūdesyje likusią žmoną VANDĄ, vaikus ir anūkus, seserį ALDONĄ MAŽEIKIENĘ ir brolių dr. ROMĄ PETKŲ nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi

Jadvyga Giedraitienė

St. Pete Beach, Florida

Netikėtai Amžinastin iškeliauvus

A. + A.

ZENONUI PETKUI,

skaudžios netekties valandoje gilia užuojautą reiškia žmonai VANDAI, vaikams MILDAI, ASTAI, TOMUI, GYČIUI ir SAULIUI su šeimomis, seseriai ALDONAI MAŽEIKIENEI, broliui dr. ROMUI PETKUI ir jų šeimoms, visiems giminėms ir artimiesiems.

Zenonas iškeliavo negrįžtamai, tačiau jo rūpestis ir darbai gimtajam kraštui, jo mintys, patarimai ir parodyta draugystė, ypač Lietuvos Respublikos konsulato atidarymo darbuose vakarinėje Floridoje, ilgai pasiliks su mumis.

Algimantas Karnavičius

Lietuvos Respublikos Garbės konsulas

STAR ALLIANCE

It makes a world of difference when you fly SAS to Lithuania.

No one makes round-trip travel to Lithuania easier and more convenient than SAS. From Chicago, we offer daily service to Vilnius with just one hassle-free connection through Stockholm. Our 4:30 p.m. departure gives you a relaxed morning arrival for business or pleasure. When you're ready to return, you'll enjoy same-day travel back to Chicago through our Copenhagen

hub. And whether you fly Business Class or Economy Class, you can be sure our service will be world-class, and will allow you to arrive rested and refreshed — all for a reasonable fare. Find out what a world of difference SAS can make for your next trip. Just call your Travel Agent or SAS at 1-800-221-2350. For more information and special offers, visit our website at www.flysas.com.

Flight #	From	To	Departure Time	Arrival Time
SK 946	Chicago	Stockholm	4:30 pm	7:40 am +1
SK 744	Stockholm	Vilnius	9:20 am +1	10:50 am +1
SK 743	Vilnius	Copenhagen	12:45 pm	2:15 pm
SK 943	Copenhagen	Chicago	3:40 pm	5:40 pm

